

LEAD NEZNAMENÁ JEN OLOVO

U našich jižních sousedů probíhá výjimečná prospektivní longitudinální studie LEAD (Lung, hEart, sociAl, boDy), zahrnující pečlivě charakterizovanou kohortu 11 423 účastníků ve věku 6–80 let (obyvatelé Vídně a šesti vesnic z Dolního Rakouska). Cílem výzkumu je studium vztahů mezi genetickými, environmentálními, vývojovými a věkovými faktory, které ovlivňují respirační zdraví a komorbiditu během života.

Vysoká kvalita získávaných dat je zaručována standardizovanými metodami vyšetření (ve 4letých intervalech) zacvičenými výzkumníky (mediky) pod dozorem zkušených lékařů, a přímým ukládáním údajů pomocí speciálního počítačového programu, snižujícím pravděpodobnost chyb při manuálním ukládání. Zvláštní komise provádí kontrolu kvality dat při každé zprávě o vyšetření. Autoři vyzdvihují zejména tyto aspekty:

- Věkový rozsah souboru (6–80 let) se sběrem a analýzou rizikových faktorů
- K diagnostice chronických respiračních onemocnění se používá pre- a post-bronchodilatační spirometrie, pletysmografie a difúzní kapacita
- Monitoring environmentálních faktorů (PM_{10} a NO_x) v místech bydliště a pracoviště účastníků
- Rozsah sledovaných rizikových faktorů (sociálně-ekonomické, kuřáctví, subjektivní zdraví, míra úz-

kosti, depresí, kognitivních funkcí a kvality života) podle dotazníků specifikovaných pro jednotlivé věkové kategorie

- Měření funkcí klíčových tělesných orgánů: metabolické a kardiovaskulární parametry, distribuce tukové tkáně, osteoporóza
- Odběr a uchovávání vzorků krve a moče pro další mezinárodní výzkum (zejména genetických faktorů).

První výsledky potvrdily, že vybraný soubor je vysoce reprezentativní pro populaci Rakouska. Při prospektivním sledování chtějí „zmizelé“ osoby vyhledat podle registrů a zjišťovat důvody přerušení jejich participace (migrace, úmrtí) a případně je nahradit novými, odpovídajícími věkem, sociálním stavem, bydlištěm a dalšími sledovanými faktory.

Výsledky studie by mohly být mimořádně přínosné i pro českou a slovenskou populaci.

Breyer-Kohansal R, Hartl S, Burghuber OC, Urban M, Schrott A, Agusti A, et al. The LEAD (Lung, Heart, Social, Body) Study: objectives, methodology, and external validity of the population-based cohort study. J Epidemiol. 2019 Aug 5;29(8):315-24.

*Prof. MUDr. Draboslava Hrubá, CSc.
Masarykova univerzita Brno, Lékařská fakulta*